

STANOVISKO VLÁDY

k návrhu poslanců Pavla Růžičky, Jaroslava Bžocha, Karly Šlechtové a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (sněmovní tisk č. 737)

Vláda na své schůzi dne 2. března 2020 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, a zaujala k tomuto návrhu zákona **neutrální stanovisko**, přičemž upozorňuje na některé níže uvedené skutečnosti, které je vhodné zohlednit v dalším legislativním procesu.

1. Vláda předně upozorňuje, že předkladatel by se měl vypořádat s tím, zda právní úprava obsažená v části první čl. I bodě 3 předloženého poslaneckého návrhu není nepřímou novelizací zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, a zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, a zda nemůže vnést kolizi mezi oběma zmíněnými zákony pro daný okruh podniků. Za vhodnější by proto vláda považovala provedení navrhovaných změn přímo v rámci novelizace úpravy zákona o státním podniku a případně i zákona o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby.
2. Vzhledem k výše uvedenému vláda nepovažuje za vhodné třístit právní úpravu postavení státního podniku do dvou právních předpisů a zároveň se domnívá, že úprava státního podniku by měla být komplexně provedena v jednom zákoně. Pokud jsou k zajištění obrany státu nutné určité zvláštní postupy, měly by být upraveny spíše v zákoně o státním podniku jako speciální ustanovení. Požadavky jednotlivých rezortů na fungování státních podniků by pak měly být podle mínění vlády v rámci obecné právní úpravy obsažené v zákoně o státním podniku řešeny a priori vnitrorezortními předpisy, popřípadě zpracováním materiálu pro jednání vlády, ve kterém by byl majetek zařazený do režimu zákona č. 92/1991 Sb. jednoznačně vymezen a vládě by bylo navrženo, jaký majetek by měl být z tohoto režimu vyňat a jaký má být případně pro stát zbytný.

3. Dále vláda uvádí, že hlavním smyslem ustanovení § 45 zákona č. 92/1991 Sb. je, že pokud vláda zařadí majetek nějakého státního subjektu (může jít o část podniku, část majetku podniku, případně i o celý podnik, o majetkovou účast apod.) do režimu tohoto zákona, pak je potřeba toto rozhodnutí respektovat a není možné při nakládání s takovým majetkem, zejména při jeho převodu na jiné osoby, postupovat jiným způsobem, než podle tohoto zákona. Veškerá rozhodnutí o převodech takového majetku pak může podle zákona č. 92/1991 Sb. vydávat pouze vláda, případně Ministerstvo financí, samozřejmě po předchozím meziresortním připomínkovém řízení k takovému převodu ze strany ostatních ministerstev a Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Jedná o velmi transparentní postup při nakládání s majetkem státu; vyřadit majetek z tohoto režimu pak může opět jen vláda.
4. Původní znění zákona o státním podniku obsahovalo v § 24 problematické ustanovení, podle kterého se na podniky vzniklé podle tohoto zákona nevztahoval § 45 zákona č. 92/1991 Sb. Při výkladech obou zákonů následně v praxi docházelo ke značným nejasnostem a problémům. Některé výklady docházely i k paradoxním závěrům, že vláda sice může svým rozhodnutím zařadit nějaký majetek do režimu zákona č. 92/1991 Sb., ale státní podniky vlastně nemusejí podle zákona o státním podniku takové rozhodnutí vlády a její vůli respektovat. Proto byl zákon o státním podniku novelizován tak, že z něj byla tato možná kolize se zákonem č. 92/1991 Sb. odstraněna. Vláda upozorňuje, že předložený poslanecký návrh zákona v navrženém § 40d by v případě státních podniků v gesci Ministerstva obrany v zásadě vrátil situaci do výše uvedeného původního stavu.
5. Může se jevit jako sporné novelizovat zákon o státním podniku pouze proto, aby Ministerstvo obrany mohlo zvyšovat kmenové jmění podniku o další majetek, neboť ze stávajícího znění zákona vyplývá, že zakladatel může zvýšit kmenové jmění podniku o majetek, který podnik nabyl v průběhu provozování své podnikatelské činnosti, tedy kdykoliv v průběhu své existence. Důvody novely je proto v dalším legislativním procesu třeba lépe vysvětlit.
6. V návrhu obsažená novela rozpočtových pravidel je podle vlády v zásadě formální a nic nového nepřináší. Současné znění rozpočtových pravidel v § 7 odst. 1 písm. u) stanoví, že je možné ze státního rozpočtu hradit výdaje stanovené zvláštním zákonem. Stačilo by tedy v navrhovaném § 40c zákona o zajišťování obrany zakotvit, že je možné příslušnému státnímu podniku poskytnout dotaci. Z předloženého materiálu také není zcela zřejmé, zda chtějí předkladatelé na jimi navrhovanou dotaci vztáhnout celý proces upravený v rozpočtových pravidlech anebo v zákoně o zajišťování obrany používání některých institutů vyloučit.